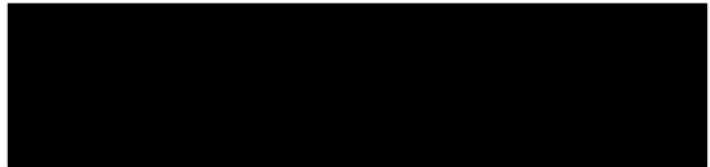

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1404-5/2020
Érkezett:	2020 NOV 06.
Példány:	3
Melléklet:	0 db
Kezelőiroda:	<i>lu</i>

Az Alkotmánybíróság (1015 Budapest, Donáti utca 34-35.) részére

Hiánypótlása

a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 12.P.XIX.22.135/2017/65. számú, valamint a Fővárosi Törvényszék 56.Pf.631.233/2020/6. számú ítéletei alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt benyújtott alkotmányjogi panaszhoz.

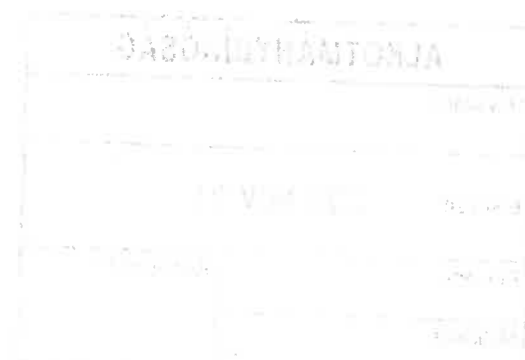
Ügyszám: IV/1404-4/2020

Alkotmánybíróság

1015 Budapest, Donáti utca 34-35.

Ügyszám: IV/1404-4/2020

Tárgy: hiánypótlás alkotmányjogi panaszhoz

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott

[REDACTED] a továbbiakban: „Indítványozó”) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény („Abtv.”) 27. § alapján a t. Alkotmánybírósághoz benyújtott, 2020. augusztus 10. napján kelt alkotmányjogi panaszával („Alkotmányjogi panasz”) összefüggésben a t. Alkotmánybíróság Abtv. 55. § (3) bekezdése alapján kibocsátott, 2020. szeptember 30. napján kelt hiánypótlásra felhívó tájékoztatására az alábbi

hiánypótló beadványt

terjeszti elő.

Indítványozó ismételten kéri a t. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 12.P.XIX.22.135/2017/65. számú ítéletének, valamint a Fővárosi Törvényszék 56.Pf.631.233/2020/6. számú ítéletének („Ítéletek”) alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Az eljáró bíróságok által megsértett, illetve az Indítványozó által hivatkozott Alaptörvényi rendelkezések:

- *C) cikk*

(1) A magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén alapszik.

- *XXVIII. cikk*

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

- 26. cikk

(1) *A bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A bírakat tisztségükből csak sarkalatos törvényben meghatározott okból és eljárás keretében lehet elmozdítani. A bírák nem lehetnek tagjai pártoknak, és nem folytathatnak politikai tevékenységet.*

- 28. cikk

A bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

Az Indítványozó Alkotmányjogi panaszában szereplő kérelmének kiegészítő indoklásaként az alábbiakat adja elő:

I) A SÉRELMEZETT ÍTÉLETEK ESETÉBEN ALAPVETŐ ALKOTMÁNYJOGI KÉRDÉS ELDÖNTÉSÉRŐL VAN SZÓ

1. Az Alkotmányjogi panaszban részletesen bemutatott esetben mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság a munkavállaló Indítványozó közvetlen kárfelelősségét állapította meg munkaviszonyával összefüggésben harmadik személynek okozott károkkal összefüggésben olyan jogszabályhelyekre alapozva (Az előzetes eredetiségvizsgálati eljárás részletes szabályairól szóló 301/2009. (XII. 22.) Korm. rendelet (a továbbiakban: „**Korm. Rendelet**”) 9. § (1) bekezdése, 1999. évi LXXXIV. törvény a közúti közlekedési nyilvántartásról (a továbbiakban: „**Kknyt.**”) 33/A. § (2)-(3) bekezdések; - szó szerint idézve az Alkotmányjogi panaszban), amelyek teljesen irrelevánsnak tekinthetők a bíróságok előtt fekvő felelősségi kérdés szempontjából. Abból, hogy az eljáró bíróságok ezen első ránézésre is semmilyen felelősségi rendelkezést nem tartalmazó szabályok alapján megállapították, hogy jelen ügy kárfelelősségi kérdéseit a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. IV. törvény („**régi Ptk.**”) vonatkozó, 348. § (1) bekezdésében meghatározott főszabálytól eltérően kell megítélni egyértelműen felveti, hogy

- (i) az eljáró bíróságok mulasztottak és még az általuk hivatkozott jogszabályok értelmezésének fázisáig sem jutottak el, mivel az e szabályoknak tulajdonított jelentéstartalom köszönőviszonyban sincs az idézett jogszabályok józan észnek megfelelő tartalmával, vagy
- (ii) az eljáró bíróságok végeztek ugyan jogértelmezési tevékenységet, viszont ennek eredményeképpen olyan értelmezési következtetésre jutottak, mely ellentétes mind a magyar nyelvtan, mind a logika szabályaival, továbbá nincs összhangban az Alaptörvény 26. és 28. cikkeiben foglaltakkal sem.

2. Mivel sem az első, sem a másodfokú bíróság nem tett eleget megfelelően indokolási kötelezettségének sem, így nehezen dönthető el, hogy az (i) és (ii) pontokban írt variációk közül melyik történt valójában. Ugyanakkor az kétségtelen, hogy akár az eljáró bíróságok súlyos mulasztásával, akár a bírói jogértelmezés contra legem esetével állunk szemben, az a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként értékelhető. Mindkét verzió esetén tisztességtelen bírói eljárásról beszélhetünk, a bíróságok jogszabályokkal – akár mulasztásukkal akár azokkal ellentétes jogértelmezésükkel - szembemenő eljárása a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességnek és alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésnek tekinthető, így a t. Alkotmánybíróság eljárásának az Abtv. 29. §-ára tekintettel is helye van. Éppen ezért ismételten kérjük a t. Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 43. §-a alapján, az indítványozó tisztességes bírói eljáráshoz való jogának sérelmével meghozott, az indítványozó vagyoni jogait és érdekeit sértő Ítéleteket semmisítse meg az Alkotmányjogi panaszban, illetve jelen beadványban kifejtett indokok alapján. Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a sérelmezett Ítéletek alkotmányossági szempontú felülvizsgálata - és azok megsemmisítése - az eljárás tárgyát képező bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség jelenléte miatt nemcsak lehetséges, hanem szükséges is egyben.
3. Az Indítványozó tisztában van azzal, hogy a bíróságok által alkalmazott jogszabályok értelmezése főszabályként nem tartozik a t. Alkotmánybíróság hatáskörébe, és a t. Alkotmánybíróság tartózkodik attól, hogy kizárólag a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó szakjogi kérdésekben, illetve törvényértelmezési problémákkal összefüggésben állást foglaljon bírói döntések alaptörvény-ellenességének vizsgálata során (ld. pl.: 7/2013. (III. 1.) AB határozat [33]). Éppen ezért az Indítványozó hangsúlyozni szeretné, hogy nem hagyományos jogorvoslati fórumként, a rendes bíróságok felett álló ún. „szuperbíróságként” tekint jelen ügyben a t. Alkotmánybíróságra, hanem azt szeretné elérni, hogy a t. Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja alapján a szóban forgó bírói döntések Alaptörvénnyel való összhangját ellenőrizze, majd ezt követően az Abtv. 43. §-a alapján semmisítse meg azokat Alaptörvénnyel való összeegyeztethetlenségük okán. Az Indítványozó szeretné kiemelni, hogy jelen ügyben az Indítványozó tisztességes bírói eljáráshoz való joga sérelmének megállapítása mind bírói mulasztás, mind contra legem jogértelmezés esetén a régi Ptk. a Korm. rend és a Kknyt. Alkotmányjogi panaszban megjelölt, bíróságok által hivatkozott §§-ainak értelmezése nélkül lehetetlen, azok legalább minimális szintű vizsgálata szükséges a t. Alkotmánybíróság részéről ahhoz, hogy az azok közötti összefüggések hiányát, illetve az azokra alapított Ítéletek alapvető következetlenségeit és ezek bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességét meg lehessen állapítani.
4. Az Indítványozó Alkotmányjogi panaszának V.-VII. pontjaiban kifejtett érveit a t. Alkotmánybíróság felhívására jelen beadványában az alábbi szoros értelemben vett alkotmányjogi szempontokkal szeretné kiegészíteni:
 - (a) az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes bírói eljáráshoz való alapjogának sérelme az eljáró bíróságok jogértelmezési tevékenységgel összefüggő mulasztásával;

- (b) az eljáró bíróságok az Alaptörvény XXVIII., 26. és 28. cikkeit megsértve, a vonatkozó jogszabályokkal ellentétesen jártak el;
- (c) az eljáró bíróságok nem tettek eleget indokolási kötelezettségüknek és ezzel megsértették az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát;
- (d) a másodfokú bíróság nem vizsgálta meg a fellebbezésben kifejtetteket, így az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt hatékony jogorvoslathoz való joga is sérelmet szenvedett.

II) ALKOTMÁNYJOGI ÉRVELÉS

A) *Az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjogának sérelme az eljáró bíróságok jogértelmezési tevékenységgel összefüggő mulasztásával*

5. Az első, illetve másodfokú bíróság által Ítéleteikben elkövetett jogértelmezési hiba abszurd jellege okán az Indítványozó elsősorban úgy véli, hogy a bíróságok részéről mulasztás történhetett az ügyében alkalmazandó jogszabályhelyek feltárása és azok értelmezése során, amelynek eredményeképpen az Indítványozó vagyoni jogai és jogos érdekei sérelmet szenvedtek. Az a mulasztás, hogy a bírósági eljárásokban feltehetően nem is került sor az alkalmazott jogszabályhelyek értékelésére és értelmezésére alapvetően megkérdőjelezi és lerontja az eljárás tisztességességét; ezen kulcsfontosságú mozzanat elmaradása eljárási szempontból kizárja a sérelmezett eljárások jogszerű jellegét. Ennek megfelelően az Indítványozó Alkotmányjogi panaszában elsősorban a bíróságok gondos és tisztességes eljárásával szemben támasztott elvárásokat és azok megsértését igyekezett kidomborítani, amelynek bemutatásához a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény („Pp.”) és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény („Bjt.”) Alkotmányjogi panaszban hivatkozott rendelkezéseit hívta segítségül.
6. Az értelmezési kötelezettség problémakörét még inkább alkotmányjogi aspektusból szemlélve az Alaptörvény 26. és 28. cikkeit érdemes kiemelni, mivel a jogszabályok értelmezésére vonatkozó bírói kötelezettség közvetlenül az Alaptörvényből is levezethető. Bár e cikkek nyilvánvalóan nem alapvető jogokat tartalmaznak, ugyanakkor sérelmükön keresztül egyértelműen megvalósulhat a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog sérelme is.
7. Az Alaptörvény 28. cikke nem csupán a jogszabályok értelmezése során figyelembeveendő szempontokat határoz meg, hanem egyúttal kötelezettséget is teremt a jogszabályok értelmezésére vonatkozóan a bíróságok számára. Abból a rendelkezésből ugyanis, hogy a bíróságok „*jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik*” nem csupán az következik, hogy milyen módon kell a jogértelmezésnek megtörténnie, hanem egyúttal kötelezettséget is jelent a bíróságok számára, amely kötelezettséget jelen eljárások során egyik bíróság sem teljesített megfelelően. Az Alaptörvény 26. cikkében foglalt „*bíróságok törvényhez kötöttségének*” elve szintén magába foglalja az értelmezési kötelezettséget, ugyanis a törvényekhez kötöttség elvének

érvényesüléséhez elengedhetetlen, hogy a bíróságok megfelelően meggyőződjenek azon jogszabályok jelentéstartalmáról, amelyekhez kötve vannak működésük és ítélkezésük során.

8. A fentiek értelmében a bíróságok kötelesek lettek volna meggyőződni az alkalmazott jogszabályok valós jelentéséről, azokat értelmezniük kellett volna, de e kötelezettségüknek az Ítéletek alapján nem tettek eleget. A bíróságok törvényhez kötöttségének elve a bíróságok sérelmezett eljárása révén két szempontból is csorbát szenvedett mivel (i) a tevékenységükre vonatkozó, az Alkotmányjogi panaszban idézett Pp. és Bjt. szabályokkal ellentétesen jártak el, továbbá (ii) az értelmezési kötelezettségnek eleget nem téve az előttük fekvő jogvitában az alkalmazandó szabályoktól eltérő – az Indítványozó jogait alapvetően hátrányosan érintő – önkényes döntést hoztak.
9. A bírói tevékenység a törvényeknek (jogszabályoknak) alávetett tevékenység, a bíróságoknak döntéseiket tehát a jogszabályok alapján kell meghozniuk. A bírói függetlenséggel összefüggésben az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának R (94) 12. számú ajánlásának indokolása is hangsúlyozza, hogy amellet, hogy a bírónak abszolút szabadnak kell lennie az ügyben, a tényeknek és a jogszabályoknak megfelelő döntést kell hoznia. Vagyis a bírói hatalom független, de nem korlátlan, alkotmányos keretét pont törvényeknek való alávetettsége adja. Ahogy arra korábban a t. Alkotmánybíróság is rámutatott a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és az önkényes jogalkalmazás tilalmát összekapcsoló 20/2017. (VII. 18.) számú AB határozata indokolásának [23] -as pontjában: *„a vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel”*.
10. Az eljáró bíróságok Alaptörvény által garantált függetlenségük korlátjait átlépve hoztak döntéseket az alkalmazandó jogszabályi rendelkezés (régi Ptk. 348. § (1)) figyelmen kívül hagyásával és az előttük fekvő ügy felelősségi kérdései szempontjából semmilyen érdemi rendelkezést nem tartalmazó szabályokra (Korm. rend. 9. § (1), Kknyt. 33/A. § (2)-(3)) alapozva. A jogszabályok alapján fennálló értelmezési kötelezettségük teljesítése helyett így az eljáró bíróságok tevékenysége (mulasztása) egyfajta sajátos jogalkotási tevékenységbe fordult át, amely során az alkalmazott jogszabályok egyenkénti és összefüggésükben történő értelmezése és megfelelő alkalmazása helyett egy teljesen új felelősségi rendszert hoztak létre és alkalmaztak jogszabályi alapok nélkül. Ahogy azt a t. Alkotmánybíróság is kimondta *„egy szabályozás felülírása, kitágítása a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási - tulajdonképpen jogalkotási - tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás.”* (3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [52]; 3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]) Ez a megállapítás természetesen arra az esetre is alkalmazandó, amennyiben a bíróság nem önkényesen értelmez egy jogszabályt, hanem ha eljárása mulasztása okán vezet önkényes döntésre úgy, hogy a jogszabály tartalmát nem vizsgálva alkalmazza azt olyan jelentéstartalmat tulajdonítva annak, amellyel a hivatkozott jogszabály egyáltalán nem rendelkezik.

B) Az eljáró bíróságok az Alaptörvény XXVIII., 26. és 28. cikkeit megsértve, a vonatkozó jogszabályokkal ellentétesen jártak el

11. Ahogy azt az Indítványozó az előző rész bevezetésében kifejtette, elsősorban úgy véli, hogy nem jogértelmezési hiba, hanem bírói mulasztás történt ügyében. Ugyanakkor – mivel az Ítéletek indokolása erre az értelmezési kérdésre és az Ítéletek tényleges alapjaira érdemben egyáltalán nem tér ki - nem zárható ki az az eshetőség sem, hogy az eljáró bíróságok jogértelmezési tevékenységük eredményeként jutottak az Indítványozó által sérelmezett képtelen jogértelmezési következtetésre. Éppen ezért az Indítványozó kiemelten fontosnak tartja azt is, hogy az alábbiakban kifejtse arra vonatkozó érveit, hogy amennyiben a bíróságok esetleg jogértelmezési tevékenységük eredményeként jutottak el a sérelmezett Ítéletekig, akkor az miért és hogyan sérti az Indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt alapvető jogát.
12. Az Indítványozó határozott álláspontja szerint amennyiben a bíróságok valóban végeztek jogértelmezési tevékenységet, akkor az ennek eredményeként kialakított álláspontjuk és így az erre alapozott Ítéleteik is alaptörvény-ellenesek, mivel az eljáró bíróságok jogértelmezési tevékenységük során messze túllépték és megsértették az Alaptörvény 26. és 28. cikkei által meghatározott kereteket és nem az alkalmazandó törvényekhez kötöttek jártak el. Indítványozó ismételt hangsúlyozza, hogy tisztában van azzal, hogy az Alaptörvény 26. illetve 28. cikkei nem hoznak létre önmagukban alapvető jogot, ugyanakkor mivel azok szorosan kapcsolódnak az Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő alapjoghoz, így annak sérelme a 26. és 28. cikkeken foglalt szabályok megszegésén keresztül is megvalósulhat. Ezt a t. Alkotmánybíróság többször is megerősítette [Id. pl.: 20/2017. (VII. 18.) AB határozat; 23/2018. (XII. 28.) AB határozat].
13. A bíróságok az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése értelmében „függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélezési tevékenységükben nem utasíthatóak”. E rendelkezés egyértelműen lefekteti a bírói függetlenség korlátját, mely nem más, mint a törvényeknek (jogszabályoknak) való alávetettség. Amikor az eljáró bíróságok az előttük fekvő tényállásra alkalmazandó jogszabályokat figyelmen kívül hagyták és irreleváns jogszabályhelyek jogszabályellenes értelmezésével azokat valós tartalmuktól eltérően alkalmazták, akkor ezen Alaptörvény alapján fennálló kötelezettségüket nyilvánvalóan megsértették.
14. Az Indítványozó ismételt meg kívánja jegyezni, hogy a bírói hatalom ugyan független, de nem korlátlan hatalom, mivel az a törvényeknek alávetett. A korábban ezzel, illetve a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal és az önkényes jogalkalmazás/jogértelmezés tilalmával összefüggésben hivatkozott Alkotmánybírósági döntés (20/2017. (VII. 18.) számú AB határozat [23]) újbóli idézése talán nem felesleges annak kiemelt jelentőségű következő megállapítása okán: „a vonatkozó jogszabályokat be nem tartó bíróság lényegében visszaél saját függetlenségével, amely adott esetben ezen keresztül a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét okozhatja. Az a bírói ítélet, amely alapos ok nélkül hagyja figyelmen kívül a hatályos jogot, önkényes, fogalmilag nem lehet tisztességes, és nem fér össze a jogállamiság alapelveivel”.
15. Az Alaptörvény 28. cikke értelmében „a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok

céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambuláját, illetve a jogszabály megalkotására vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.” E cikk azon felül, hogy megteremti a bíróságok jogértelmezésre vonatkozó kötelezettségének alkotmányos alapjait további követelményeket támaszt e kötelezettség teljesítésére vonatkozóan. Ezen értelmezési követelményeknek a sérelmezett Ítéletek meghozatala során az eljáró bíróságok nem tettek eleget.

16. Indítványozó újból kiemeli, hogy tisztában van azzal, hogy a t. Alkotmánybíróság több döntésében is kifejezésre juttatta, hogy a 28. cikkben foglaltak címzettjei a bíróságok, és e cikk nem fogalmaz meg olyan jogot, amelyre alkotmányjogi panaszt lehetne alapítani. Ugyanakkor a t. Alkotmánybíróság azt is kimondta, hogy az értelmezési tartomány alkotmányos kereteinek kijelölésével összefüggésben már indokolt lehet eljárása (ld. 3090/2015. (V. 19.) AB határozat [21]). Az Indítványozó Alkotmányjogi panaszával pedig pont ezen Alkotmánybíróság által felügyelt alkotmányos keretek áthágását sérelmezi.
17. Az Indítványozó előtt szintén ismert, hogy a t. Alkotmánybíróság több határozatában is kifejezésre juttatta azt, hogy *„az, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó által irányadónak tartott értelmezéstől eltérően értelmezték az alkalmazott jogi normát, önmagában nem veti fel a támadott bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kételyét, és nem alapoz meg alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést* (ld. pl.: 3060/2016 AB végzés [41]). Jelen esetben az Indítványozó hangsúlyozni szeretné, hogy esetében contra legem jogértelmezéssel és jogalkalmazással állunk szemben, amely a bírói döntéseket érdemben befolyásoló alaptörvényellenességként és alapvető alkotmányjogi jelentőségű problémaként értékelhető.
18. Kulcsfontosságú, hogy a t. Alkotmánybíróság fellépjen azon határvonal átlépése esetén, ahol a bírói jogértelmezés szabadsága önkényes jogalkotási tevékenységbe fordul át. E határvonal átlépésének megítélése természetesen magával vonja az alapul fekvő jogszabályok bizonyos fokú Alkotmánybíróság általi értelmezését is, ugyanis enélkül az, hogy a bíróságok az Alaptörvényben foglalt követelményeket betartva, valóban az irányadó jogszabályokhoz kötötten jártak-e el nem dönthető el. Az Indítványozó szerint jelen ügyben e kérdés megítélése nem igényel különösebb erőfeszítéseket a jogértelmezési/jogalkalmazási hiba szembetűnő és triviális jellege miatt.
19. A bíróságok jogértelmezési tevékenységével összefüggésben kiemelendő, hogy a bíróságok jogértelmezésük során nem juthatnak az értelmezett jogszabály céljával teljesen ellentétes, illetve olyan következtetésre, amely az adott jogszabály tartalmának jogalkotói célokra messze túlmutató kiterjesztésével, vagy teljesen újszerű szabályok kialakításával, és így quasi jogalkotási tevékenység kifejtésével az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésben foglalt hatalommegosztás elvének megsértésével járna.
20. Az eljáró bíróságok által hivatkozott Korm. rend. 9. § (1) és Kknyt. 33/A § (2) (3) -ban foglalt rendelkezéseknek sem az Alaptörvényben meghatározott értelmezési kritériumok, sem a nyelvtan vagy a logika szabályai alapján nem lehet azt a jelentést tartalmat tulajdonítani (a régi Ptk. 348. § (1) bekezdésben foglalt általános szabályától eltérő felelősségi rendszer létezése), amilyen értelmezésre az eljáró bíróságok jutottak. Vagyis a sérelmezett Ítéletek esetében az eljáró bíróságok jogértelmezésük során a rájuk vonatkozó, az Alaptörvény 28. cikkében foglalt

jogértelmezési szabályokat kifejezetten figyelmen kívül hagyták, és contra constitutionem váltak önkényessé. Ezáltal pedig nyilvánvalóan megvalósult az Indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelme is.

21. Ahogy azt a t. Alkotmánybíróság 3173/2015. (IX. 23.) AB határozatának [50] -es pontjában kifejtette, az „*Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 6. cikk (1) bekezdése mindenkinek jogot biztosít arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában [...]. Az EJEB a bírói döntések tartalmával összefüggésben jellemzően azt hangsúlyozza, hogy valamennyi demokratikus jogállamban elvárható az objektivitás és az átláthatóság, ami egyfelől elejét veszi az önkényes hatósági és bírósági döntéshozatalnak, másrésztől erősíti a bírósági döntéshozatalba vetett közbizalmat, és a bírói döntések tekintélyét [Taxquet kontra Belgium (926/05); 2010. november 16.]*.”
22. Ugyanezen döntés [52] -es pontjában hivatkozik a t. Alkotmánybíróság saját kialakult gyakorlatára is, miszerint „*egy adott szabályozás felülírása, kitégítése a bíróságok részéről már nem jogértelmezési, hanem contra legem jogalkalmazási - tulajdonképpen jogalkotási - tevékenységet jelent, ami felveti a bíróságok törvényeknek való alávetettsége elvének a sérelmét. A jogállamiság elvéből, követelményéből az is következik, hogy a jogértelmezés nem válhat a jogalkalmazó szerv önkényes, szubjektív döntésének eszközévé. Ellenkező esetben sérülne a jogbiztonság követelménye, a jogalkalmazó szervek döntéseire vonatkozó kiszámíthatósági és előre láthatósági elvárás. {3026/2015. (II. 9.) AB határozat, Indokolás [27]}*”. A sérelmezett Ítéletek vonatkozásában e gyakorlat kétségtelenül irányadónak tekinthető kiegészítve azzal, hogy a contra legem jogértelmezés/jogalkalmazás a jogbiztonságon kívül az adott eljárásban érintett személyek tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát és annak sérelmén keresztül egyéb – akár vagyoni – jogait és jogos érdekeit is megsértheti - ahogy az a sérelmezett Ítéletek esetén az Indítványozó vonatkozásában megtörtént.
23. Az Indítványozó hangsúlyozni kívánja azt is, hogy a sérelmezett Ítéletek Alkotmánybíróság általi megsemmisítésének a t. Alkotmánybíróság korábbi, 20/2017. (VII. 18.) AB határozatának [29] -es pontjában kifejtett gondolatmenet alapján is helye van. E döntésében ugyanis a t. Alkotmánybíróság megállapította, hogy contra legem jogalkalmazás esetén az alkalmazandó jogi normák figyelmen kívül hagyása, nem alkalmazása, illetve irreleváns normák alkalmazása (illetve erre vonatkozóan mindennemű indokolás hiánya) egyértelmű alapot biztosít az ezen okokból jogsértő döntések megsemmisítésére. Az Indítványozó ezzel összefüggésben ki szeretné emelni, hogy az általa sérelmezett Ítéletek esetében nem pusztán az alkalmazandó szabályok figyelmen kívül hagyásával és más, egyéb történeti tényállások esetén alkalmazandó normák alkalmazásával valósult meg tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogának és ezen keresztül vagyoni jogainak sérelme, hanem azzal, hogy az eljáró bíróságok olyan eltérő – általuk alkotott - szabályokat alkalmaztak, amelyek a magyar jogrendszerben nem léteznek, és amely szabályokat olyan jogszabályhelyek mögé bújttattak, amelyek ilyen rendelkezéseket egyáltalán nem határoznak meg.

C) **Az eljáró bíróságok nem tettek eleget indokolási kötelezettségüknek és ezzel megsértették az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikkében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát**

24. Ahogy azt a korábbiak során az Indítványozó már többször is érintette, sem az elsőfokú, sem a másodfokú bíróság nem adott kellően részletes indokolást ahhoz, hogy milyen gondolatmenet alapján jutott az Indítványozó számára sérelmes és a megjelölt jogszabályi alapok alapján egyben meghökkentő eredményre. Az ezzel kapcsolatos bizonytalanságot jól példázza az Indítványozó Alkotmányjogi panasza és jelen beadványa is, ugyanis az Ítéletek indokolásainak hiányos jellege okán még azt sem lehet egyértelműen eldönteni, hogy jogalkalmazói mulasztás, vagy ultra vires jogértelmezés valósult-e meg (csupán az a bizonyos, hogy akár egyik, akár másik történt, az az eljárás tisztességes jellegét alapvetően lerontotta).
25. Az elsőfokú bíróság ítélete tartalmaz egy logikai levezetést arra vonatkozóan, hogy álláspontja szerint miért lenne felelős az Indítványozó a felmerülő károkért, ugyanakkor a gondolatmenetének jogszabályi alapjaival összefüggésben meglehetősen szűkszavú, még említés szintjén is alig tér ki rájuk, arról pedig egyáltalán nem ejt szót, hogy milyen összefüggések vannak a kifejtett felelősségi levezetés és a hivatkozott jogszabályi alapok között. A régi Ptk. alkalmazandó 348. § (1) bekezdésének kategorikus és minden érdemi érvet nélkülöző elutasítását követően kezdetét veszi az jogilag teljesen megalapozatlan érvelési ámokfutás.
26. A másodfokú bíróság döntése esetében még ennél is rosszabb a helyzet, ugyanis az indokolási kötelezettség még súlyosabb megsértése érhető tetten. E kötelezettség súlyosabb fokú megsértését a másodfokú bíróság azzal valósította meg, hogy az elsőfokú döntést helybenhagyó ítéletében egyáltalán nem ad magyarázatot döntésének jogi alapjaira, csupán megismétli és helyesli az elsőfokon megállapítottakat (másodfokú ítélet [30] és [37] -es pontok). Továbbá egyáltalán nem reagált az Indítványozó fellebbezésében kifejtett, – Alkotmányjogi panaszban is sérelmezett – az ügy megítélése szempontjából kiemelt jelentőséggel bíró rendkívüli jogalkalmazási és jogértelmezési hibákra.
27. Ahogy arra a t. Alkotmánybíróság is hivatkozik 7/2013. (III. 1.) AB határozatának [31] és [32] -es pontjaiban, az Emberi Jogok Európai Bíróságának („Bíróság”) *„következetes gyakorlata szerint a tisztességes eljárás és a jogállamiság elvéhez tartozik az a követelmény, hogy a bíróságok a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be.”* A Bíróság ehhez kapcsolódóan kimondta azt is, hogy *„a döntéssel szemben feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossgal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot. A Bíróság álláspontja szerint nem felel meg az Egyezmény 6. Cikkében foglalt elvárásnak, ha a felülbírálati bírói fórum az alsóbb fokú bíróságnak az ügy lényegi kérdései tekintetében kifejtett érveit további vizsgálat és a vizsgálat indokainak előadása nélkül hagyja helyben.”*
28. Az indokolási kötelezettség megfelelő teljesítésének az eljárás tisztességességével való összefüggését illetve az indokolási kötelezettség kielégítő teljesítésének szükségességét a t. Alkotmánybíróság ugyanezen határozatának [34] -es pontjában fejtette ki: *„az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett sérelme az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. [...] Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen*

megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon.” Az Indítványozó e kötelezettség megsértésével összefüggésben Alkotmányjogi panaszában hivatkozott a Pp. 221. §-ának megsértésére is. Az indokolási kötelezettség eljáró bíróságok által megvalósított megsértése a t. Alkotmánybíróság már korábban a 23. pontban idézett 20/2017. (VII. 18.) AB határozatának fényében is egyértelműen alaptörvény-ellenesnek tekintendő, így az Ítéletek megsemmisítésének szükségességéhez nem férhet kétség ([26] és [29] -es pontok).

D) A másodfokú bíróság nem vizsgálta meg a fellebbezésben kifejtetteket, így az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt hatékony jogorvoslathoz való joga is sérelmet szenvedett

29. Ahogy azt az Indítványozó Alkotmányjogi panaszában is előadta már, formálisan ugyan biztosított volt számára a jogorvoslat lehetősége, így fellebbezését benyújthatta, mely alapján sor is került a másodfokú eljárás lefolytatására, azonban úgy véli, hogy tartalmi értelemben nem részesült valós és hatékony jogorvoslatban. Gondolja mindezt azért, mert fellebbezését a másodfokon eljáró bíróság annak Ítéletéből (különösen annak indokolásából) kiindulva érdemben egyáltalán nem vizsgálta meg, az Indítványozónak az elsőfokú ítélet felelősségi kérdések tekintetében hibás jellegét alátámasztó érveire egyáltalán nem reagált.
30. A jogorvoslati fórum kötelessége a jogorvoslati eljárás során a jogorvoslati kérelmet előterjesztő személy kérelmét megvizsgálni, ugyanis enélkül a jogorvoslati eljárás értelmét vesztené. Ahogy azt a t. Alkotmánybíróság is több ízben kifejtette „a jogorvoslathoz való jog tartalmát tekintve többek között megkívánja, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló érdemi határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni, illetve az általa nyújtott jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott jogsérelem orvoslására. {22/2013. (VII. 19.) AB határozat, Indokolás [26]}”. „Nem következik mindebből, hogy a jogorvoslatot elbíráló szervnek a kérelemnek minden körülmények között helyt kell adnia, az azonban feltétlenül, hogy az eljárási szabályok által meghatározott keretek között a jogorvoslati eljárást lefolytassák és a jogorvoslati kérelemben írtakat a jogszabályban foglaltak szerint érdemben megvizsgálják.” (3090/2015. (V. 19.) AB határozat [24] -es pont, 3064/2014. (III. 26.) AB határozat [16] -os pont).
31. A t. Alkotmánybíróság 14/2015. (V. 26.) AB határozatában szögezte le – és később több alkalommal is megerősítette (ld. pl.: 3285/2017. (XI. 14.) AB határozat), hogy „a jogorvoslathoz való jog tényleges és hatékony érvényesülése nem csupán a jogalkotóval szemben (a jogszabályok tartalmát illetően) fennálló követelmény, hanem az Alaptörvény 28. cikkéből következően (a jogszabályok értelmezése során) a jogalkalmazó szerveket is kötelezi.”. Az Emberi Jogok Európai Bírósága szintén hangsúlyozza saját gyakorlatában, hogy a jogorvoslati jog hatékonyságának mind a jogszabályok, mind azok gyakorlati érvényesülése tekintetében fenn kell állnia.
32. Visszacsatolva az indokolási kötelezettség megsértéséhez, az Bíróság gyakorlatából kiindulva is egyértelmű, hogy a hatékony jogorvoslathoz való jog egyébiránt szoros kapcsolatban áll a bírói

döntések tisztességes eljárás által megkövetelt indokolása iránti igénnyel is, ugyanis e jog hatékony gyakorlására kizárólag a bíróság döntését alátámasztó indokok ismeretében nyílik valódi lehetőség. Ennek oka, hogy kizárólag kellően megindokolt bírói döntésekből derülhet csak ki, hogy az ügyben eljáró fórum valóban megvizsgálta-e a felek által felsorakoztatott érveket.

III.) ISMÉTELT KÉRELEM A SÉRELMEZETT ÍTÉLETEK MEGSEMISÍTÉSÉRE

33. Ahogy az a fent kifejtettekből egyértelműen látható, az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető joga, illetve ugyanezen cikk (7) bekezdésében szereplő hatékony jogorvoslathoz való alapvető joga egyértelműen és többszörösen sérelmet szenvedett a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességek eredményeként. Az Indítványozó a sérelmezett Ítéletek Abtv. 43. §-a szerinti megsemmisítésére Alkotmányjogi panaszában, illetve jelen beadványában számos okot és indokot felsorolt melyek alapján az Ítéletek megsemmisítésére irányuló kérelme minden kétséget kizáróan megalapozott. Ezért

az Indítványozó ismételten kéri a t. Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg az Ítéletek alaptörvény-ellenességét, és azokat az Abtv. 43. §-a szerint - az alábbi fent részletezett szempontok alapján - semmisítse meg:

- a) az A pontban kifejtettek alapján az Ítéletek a bíróságok törvényhez kötöttsége elvének, illetve a bíróságok jogértelmezési kötelezettségének alaptörvény-ellenes megsértésével, tisztességtelen bírósági eljárás keretében születtek;
- b) a B pontban részletezettek szerint a jogszabályokkal szembemenő bírósági jogértelmezés/jogalkalmazás a sérelmezett Ítéletek esetében közvetlenül sértette az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikkében biztosított tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogát, amely sérelmével meghozott Ítéletek egyértelműen és közvetlenül sértik az Indítványozó vagyoni jogait és jogos érdekeit is;
- c) az C pontban szereplő indokok alapján az Indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való joga az ahhoz szorosan kötődő indokolási kötelezettség megsértése miatt is sérült;
- d) végül a D pontban kifejtettek szerint az Indítványozó hatékony jogorvoslathoz való joga is sérelmet szenvedett.

IV.) ZÁRÓ RÉSZ

34. A t. Alkotmánybíróság hiánypótlásra felhívó tájékoztatását az Indítványozó számára 2020. október 6-án kézbesítették, így az Indítványozó a kért hiánypótlást a számára hiánypótlása előterjesztésére nyitva álló 30 napos határidőn belül teljesítette.
35. Az Indítványozó érintettségére, a jogorvoslati lehetőségek kimerítésére vonatkozó információkat és egyéb szükséges nyilatkozatokat az Alkotmányjogi panasz tartalmazza. A jelen hiánypótló beadványban hivatkozott Ítéletek és a fellebbezés szintén az Alkotmányjogi panasz mellékletét képezik.

Budapest, 2020. november 5.

Tisztelettel:

Indítványozó

